



Aan de hand van voorbeelden uit hun dagelijkse praktijk schrijven drie dierenartsen over diergezondheid in de vleesveehouderij. Om en om beschrijven Anthony de Schryver, Piet De Meuter en René Bemers maandelijks vastgestelde ziektebeelden, uitgevoerde behandelingen en/of mogelijke preventie maatregelen.

Goed ontsmetten van de navel blijft een must

Artritis na navelontsteking

De voorbije maanden is er weer een heel pak kalveren geboren, wat gepaard gaat met typische problemen zoals navelontstekingen. Een veehouder vertelde mij zo onlangs dat een tien dagen oud stierkalf niet goed wilde drinken en weinig actief was. Bij klinisch onderzoek werd een temperatuur van 40,2 graden Celsius gemeten. Het kalf had daarbij een verhoogde ademhaling en hartslag. De slijmvliezen oogden bleek en voelden droog aan. Het kalf mestte normaal en had nog een goede zuigreflex. De navel van het kalf was warm, pijnlijk en hard. Mijn diagnose luidde onmiddellijk: navelontsteking.

Het kalf kreeg een antibioticum en een ontstekingsremmer om de infectie en de koorts te onderdrukken. De volgende dagen was de toestand van het stiertje verbeterd. Hij dronk goed, was actief, maar een week later kreeg ik toch terug telefoon.

Deze keer was ik niet voor een dikke navel gevraagd, maar voor dikke gewrichten en een wonde op het klauwgewricht. Door de zware navelontsteking waren bacteriën via de bloedbaan in de gewrichten terechtgekomen. Na enkele dagen scheurden de beide ontstekingen aan de klauwgewrichten van de voorpoten open en liep vuile etter uit de wonden.

Het kalf werd verder behandeld met antibiotica. De wonden werden gereinigd en verzorgd. Op aanraden van een oudere collega werden beide voorpoten ingegipst. Na enkele weken werd het gips verwijderd. De wonden waren goed geheeld. Het kalf houdt er enkel twee stijve voorpoten aan over.



De encyclopedie navelontsteking

Navelontsteking bij kalveren wordt meestal veroorzaakt door bacteriën zoals streptokokken, pasteurellakiemen en *Escherichia coli*. Na een acute infectie van de navel kan zich later een abces ontwikkelen in de buurt van de navel.

Bij een navelontsteking bestaat het gevaar dat bacteriën via de bloedvaten opklimmen naar de lever, urineblaas en andere organen.

Als dit gebeurt, kunnen meerdere ziekte tekenen optreden, zoals sufheid, dikke en pijnlijke gewrichten, een opgetrokken buik en ademhalingsproblemen. Zelfs een acute bloedvergiftiging met plotse dood is niet uitgesloten.



Het is belangrijk om een navelontsteking snel op te sporen en onmiddellijk te behandelen. Het is daarom raadzaam om tijdig uw dierenarts te verwittigen, zodat op tijd en met de juiste behandeling kan worden gestart. Zodoende krijgt de infectie geen kans om zich verder via de bloedbaan in het lichaam van het kalf te verspreiden.

Preventieve maatregelen zijn uitermate belangrijk voor de gezondheid van het kalf, voor een goed antibioticabeleid en om economisch verlies tegen te gaan. Een goede hygiëne rondom en tijdens de kalving voorkomt veel problemen. Goed gereinigde kalverboxen en het gebruik van een schone kruiwagen zijn belangrijk. Daarnaast verkleinen een goed biestmanagement en het regelmatig ontsmetten van de navel de kans op infectie. Jodiumtinctuur is het betere middel om de navel te ontsmetten. Het wordt aangeraden om drie tot vier dagen meermaals per dag de navel te desinfecteren.